

17

**Estatut
de la cúria
i altres organismes
i serveis diocesans**

Arquebisbat de Tarragona

Col·lecció Tau - Documents, n. 17

Edita: Arquebisbat de Tarragona

Pla de Palau, 2

43003 Tarragona

Dipòsit legal: T.289.2009

Imprès a Indústries Gràfiques Gabriel Gibert, SA.

© de l'edició i del text: Arquebisbat de Tarragona

Arquebisbat de Tarragona

**Estatut
de la cúria
i altres organismes
i serveis diocesans**

Col·lecció Tau - Documents, n. 17

**Arquebisbat de Tarragona
2009**

SUMARI

Presentació.....	7
Decret d'aprovació.....	11
ESTATUT DE LA CÚRIA I ALTRES ORGANISMES I SERVEIS DIOCESANS	
Abreviatures.....	14
Preàmbul.....	15
La cúria i altres instàncies diocesanes.....	17
L'ARQUEBISBE.....	21
LA CÚRIA DIOCESANA.....	21
Títol I. Vicaris, Secretari i Canceller i Ecònom	
Capítol I. El Vicari general i els vicaris episcopals.....	21
Capítol II. El Vicari general.....	22
Capítol III. Els vicaris episcopals.....	23
Capítol IV. Els vicaris judicials.....	23
Capítol V. El Secretari general i canceller.....	24
Capítol VI. L'Ecònom.....	24
Títol II. Els organismes diocesans	
Capítol I. Organisme de coordinació	
I.1. El Consell Episcopal.....	24
Capítol II. Organisme judicial	
II.1. El Tribunal Metropolità de Primera i de Segona Instàncies.....	25
Capítol III. Organismes consultius	
III.1. El Col·legi de Consultors.....	26
III.2. El Consell del Presbiteri.....	27
III.3. El Consell Pastoral Diocesà.....	29
III.4. El Consell per als Assumptes Econòmics.....	30
III.5. El Capítol de la Catedral.....	31
III.6. Els serveis jurídics.....	31

Capítol IV. Organismes executius

IV.1. La Secretaria General i Cancelleria	31
Notaria.....	31
Secretaria.....	32
Altres	32
IV.2. El Departament per als Assumptes Econòmics.....	33
IV.3. El Departament per als Mitjans de Comunicació Social.....	33
IV.4. La Reunió d'arxiprestos	34
IV.5. Les delegacions i secretariats	35
Naturalesa.....	35
Algunes normes comunes sobre procediment.....	35
Funcions i competències	
<i>Delegacions</i>	
1. Delegació diocesana d'apostolat seglar	37
2. Delegació diocesana de catequesi i catecumenat ..	38
3. Delegació diocesana d'ensenyament.....	38
4. Delegació diocesana de missions i cooperació en-	
tre les Esglésies	39
5. Delegació diocesana de pastoral de joventut.....	40
6. Delegació diocesana de pastoral de la mobilitat	
humana	40
7. Delegació diocesana de pastoral de la salut	41
8. Delegació diocesana de pastoral familiar.....	42
9. Delegació diocesana de pastoral social	43
Càritas Diocesana.....	43
Pastoral penitenciària	44
Justícia i Pau.....	44
Mans Unides	44
10. Delegació diocesana de patrimoni artístic i docu-	
mental i art sacre	44
11. Delegació diocesana d'inventari i catalogació	
del patrimoni artístic de l'arxidiòcesi.....	45
12. Delegació diocesana de vida consagrada	45
13. Delegació diocesana de causes dels sants	46
14. Delegació diocesana d'apostolat del mar -	
Stella Maris	46

Secretariats

1. Secretariat diocesà de diaconat permanent	47
2. Secretariat diocesà de laics amb missió pastoral ..	47
3. Secretariat diocesà de litúrgia	48
4. Secretariat diocesà de música sacra	48
5. Secretariat diocesà de pastoral bíblica	49
6. Secretariat diocesà de relacions interconfessionals	49
7. Secretariat diocesà de serveis al clergat	50
8. Secretariat diocesà de vocacions	51

Presentació

«L'Esperit us dóna la vida»

(Rm 8,10)

El present ESTATUT no és novetat en la legislació de la nostra arxidiòcesi.

El 7 d'octubre de 1971, dins el primer any del seu pontificat, el meu predecessor, l'arquebisbe Josep Pont i Gol, va aprovar el Nou ordenament d'alguns organismes rectors diocesans.

El 24 de juliol de 1990 el seu successor, l'arquebisbe Ramon Torrella Cascante, va aprovar l'Ordenament dels organismes diocesans.

I en l'endemig es van succeir diferents adaptacions d'aquest instrument legislatiu per adequar-lo a les necessitats de cada etapa.

L'ESTATUT¹ DE LA CÚRIA I ALTRES ORGANISMES I SERVEIS DIOCESANS que avui presentem vol ser una nova actualització d'aquesta llei diocesana.

També en l'àmbit de l'Església universal, al llarg dels darrers cinquanta anys hi ha hagut successives revisions d'aquella primera legislació postconciliar que s'anava oferint com una concreció dels documents del concili Vaticà II. El mateix Concili ja va reconèixer la necessitat d'aquesta periòdica revisió de l'organització diocesana (cf. *Christus Dominus*, n. 27).

Aquesta és la finalitat del present Estatut: d'una banda, recollir l'esperit del concili Vaticà II i de les normes emanades de la legislació canònica postconciliar vigent, i, de l'altra, incorporar l'experiència de l'acció pastoral de la nostra arxidiòcesi al llarg dels darrers anys.

El nou ESTATUT pretén determinar les competències de les diferents instàncies diocesanes, delimitar l'àmbit de la respectiva acció i indicar l'encaix o vertebració mutus.

---

¹ *Estatut* és el nom que donem al present document, en comptes d'Ordenament, per ser el que habitualment es dóna a aquest tipus de documents.

Amb voluntat de ser útil, aquesta llei diocesana vol respondre al present, partint d'una experiència iniciada fa més de trenta-cinc anys. És un instrument idoni precisament per la seva capacitat d'adaptar-se a les exigències sempre canviants.

Més encara, és una lletra que ha d'estar animada per l'esperit, perquè l'Esperit dóna la vida (cf. Rm 8,10).

Més enllà de la lletra impresa, aquest ESTATUT necessita esperit, és a dir, aquella manera de fer les coses pròpia d'unes persones que, des de la seva responsabilitat específica, saben que la seva acció, junt amb la de les altres, està al servei d'una missió, la de l'Església, que és la mateixa per a tots: «En l'Església hi ha diversitat de ministeri, però unitat de missió» (*Apostolicam actuositatem*, n. 2), que fa que «tots els homes siguin participants de la redempció salvadora, eixamplant arreu del món el regne de Crist a glòria de Déu Pare, i així, a través d'ells, tot el món s'encamini realment a Crist» (*id.*, n. 2).

«Els sacerdots i els laics que pertanyen a la cúria diocesana» —assenyala el concili Vaticà II— «han d'estar convençuts que col·laboren en el ministeri pastoral del bisbe» (*Christus Dominus*, 27). Aquesta projecció *diocesana* ha de ser la norma àuria que motiva la manera de fer de les persones que treballen en els diferents departaments i organismes de la cúria. Les diferents instàncies que empara la diòcesi i les persones que hi tenen encomanada la primera responsabilitat han de trobar en la cúria orientació i suport, sobretot en aquelles accions que presenten una especial complexitat, especificitat o dificultat.

Una segona indicació del mateix Concili marca un salt qualitatiu respecte del que havia estat la cúria diocesana en l'etapa anterior: «La cúria diocesana ha de ser organitzada de manera que sigui per al bisbe un instrument apte, no sols en l'administració de la diòcesi, ans encara en l'exercici de les obres d'apostolat» (*Christus Dominus*, n. 27).

Des d'aquesta perspectiva, el nostre ESTATUT abraça no solament aquells organismes que tradicionalment han format part de la cúria, sinó també aquells altres als quals el concili Vaticà II ha donat especial impuls i que tenen assignat un paper significatiu en l'acció pastoral diocesana.

La transcendència que aquesta llei haurà de tenir per a tota l'arxidiòcesi ha aconsellat de ser prèviament presentada als organismes diocesans consultius perquè hi fessin les observacions que creguessin oportunes, com ho han fet el Consell Pastoral Diocesà i el Consell del Presbiteri. Es va presentar a la Reunió d'arxiprestos. També he demanat el corresponent informe jurídic a fi que en tot s'ajustés al dret vigent.

El Consell Episcopal n'ha acompanyat el llarg procés de redacció i revisió.

Val a dir que aquesta disposició suposa la legislació diocesana complementària vigent, sobretot la que ha estat aprovada en els darrers anys.²

També cal tenir presents les resolucions del concili provincial Tarraconense de 1995 i alguns documents normatius aprovats per la Conferència Episcopal Tarraconense, per la Conferència Episcopal Espanyola i per la Santa Seu, els quals han inspirat bona part de la legislació diocesana.

La cúria és un instrument al servei de l'Arquebisbe en la seva missió de governar pastoralment l'arxidiòcesi. Ofereixo aquest ESTATUT amb voluntat que hom hi pugui trobar uns referents definidors de l'organització de la nostra arxidiòcesi. Mirant aquesta funcionalitat, desitjo que sigui un mitjà útil sobretot per als caps dels departaments de la cúria, els delegats i directores de secretariat, els membres

---

² «Aportació de les parròquies al fons comú diocesà», 3 de maig de 2000, BOAT 333 (2000) 256.

«Tramitació de l'expedient de matrimoni», 29 de juny de 2001, BOAT 345 (2001) 344; 17 de juliol de 2007, BOAT 414 (2007) 446.

«Agrupació de parròquies», 23 d'abril de 2002, BOAT 357 (2002) 387; 28 de febrer de 2006, BOAT 398 (2006) 139; 23 de gener de 2007, BOAT 408 (2007) 72.

«Ingressos per obres i compres i la seva repercussió en el càlcul de la quota del fons comú diocesà», 21 de gener de 2003, BOAT 362 (2003) 72.

«Memoràndum per al rector de parròquia», 26 de maig de 2004, BOAT 378 (2004) 333.

Estatut de l'arxiprestat, 8 de juny de 2004, BOAT 379 (2004) 387.

Estatuts del Consell Pastoral Diocesà, 3 de novembre de 2004, BOAT 384 (2004) 549.

«Les ofrenes i taxes amb motiu de la recepció de serveis eclesials», 22 de març de 2005, BOAT 388 (2005) 139.

Estatuts del Consell del Presbiteri, 2 de novembre de 2005, BOAT 395 (2005) 434.

Estatuts de la vida eremítica, 10 de gener de 2006, BOAT 397 (2006) 3, annex.

«Missa 'pro populo', misses de binació i almoines (estipendis)», 23 de setembre de 2006, BOAT 404 (2006) 494.

«Almoina dels fidels que encomanen la celebració d'una missa (estipendi)», 7 d'octubre de 2006, BOAT 406 (2006) 572.

«Les celebracions dominicals en els pobles petits», 31 d'octubre de 2006, BOAT 406 (2006) 602.

«Ajuda de parròquies a missioners», 20 de desembre de 2006, BOAT 407 (2007) 40.

Estatut dels fidels laics amb missió pastoral en una parròquia, 27 de març de 2007, BOAT 410 (2007) 240.

«Parròquies i tanatoris. Pastoral de la salut i de la mort», 21 de gener de 2007, BOAT 414 (2007) 444.

«A propòsit de la preparació i edat per rebre el sagrament de la confirmació», 22 de juliol de 2008, BOAT 425 (2008) 268.

«Orientacions sobre l'admissió i l'acompanyament en el catecumenat diocesà d'adults», 25 de febrer de 2004, BOAT 375 (2004) 188.

dels diferents organismes consultius i executius i tots els càrrecs i funcions que tenen assignada alguna responsabilitat amb projecció diocesana.

Que el Senyor ens ajudi perquè el nostre servei a la construcció del Regne sigui sempre més eficaç.

Amb tot el meu afecte, la meva benedicció.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Tarragona, 21 de gener de 2009, 1750 aniversari del martiri de Fructuós, bisbe de Tarragona, i els seus diaques Auguri i Eulogi.

Decret d'aprovació

DECRET

de 9 de febrer de 2009, pel qual s'aprova l'Estatut que determina les competències dels diferents organismes de la cúria diocesana i altres

Considerant la utilitat d'un Estatut com a instrument per a determinar les competències dels diferents organismes de la cúria diocesana i dels que, en consonància amb el dret, han estat instituïts al servei de l'acció pastoral, i per tal d'assegurar llur coordinació i complementarietat,

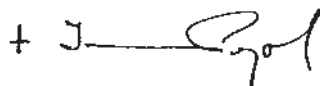
Atesa la conveniència d'actualitzar l'Ordenament dels organismes diocesans actualment vigent,

Fetes les consultes als organismes que corresponen,

Vistos els informes jurídics pertinents,

PEL PRESENT DECRET APROVO L'ADJUNT ESTATUT amb la finalitat que serveixi per al bon funcionament de la cúria diocesana i de l'acció pastoral que tenen encomanada els diferents organismes i grups als quals fa referència.

Aquest Estatut entrarà en vigor el dia 1 de març de 2009, primer diumenge de Quaresma. A partir d'aquesta data resta abrogat l'Ordenament dels organismes diocesans fins ara vigent.

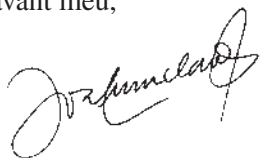

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.

Davant meu,

Joaquim Claver Caselles, pvre.

Secretari general i canceller

**Estatut
de la cúria
i altres organismes
i serveis diocesans**

ABREVIATURES I DOCUMENTS CITATS

1. CONGREGACIÓ PER ALS BISBES, Directori per al ministeri pastoral dels bisbes *Apostolorum successores* (AS), 22/02/2004
2. ARXIDIÒCESI DE TARRAGONA, Estatuts del Consell Pastoral Diocesà, 03/11/2004
3. ARXIDIÒCESI DE TARRAGONA, Estatut de l'arxiprestat, 08/06/2004
4. CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE, *Directori de l'arxiprestat*, 21/01/2001
5. CONCILI VATICÀ II, Decr. *Ad gentes* (AG)
6. CONCILI VATICÀ II, Const. ap. *Lumen gentium* (LG)
7. CONCILI VATICÀ II, Const. ap. *Sacrosanctum Concilium* (SC)
8. CONCILI VATICÀ II, Decr. *Christus Dominus* (CD)
9. CONCILI VATICÀ II, Decr. *Ad gentes* (AG)
10. CONCILI VATICÀ II, Decr. *Presbyterorum ordinis* (PO)
11. CONCILI VATICÀ II, Decl. *Nostræ ætate* (NÆ)
12. JOAN PAU II, Exhort. ap. *Familiaris consortio* (FC), 22/11/1981
13. JOAN PAU II, Exhort. ap. *Pastores gregis* (PG), 16/10/2003
14. JOAN PAU II, Encl. *Redemptoris missio* (RM), 07/12/1990
15. CODI DE DRET CANÒNIC (CIC)
16. CONCILI PROVINCIAL TARRACONENSE 1995 (CPT)
17. BUTLLETÍ OFICIAL DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA (BOAT)
18. BENET XVI, Encl. *Deus caritas est* (DCE), 25/12/2005

Preàmbul

El present Estatut és el marc normatiu que determina, dins els límits del dret canònic, les competències i el funcionament de la cúria i altres organismes i serveis diocesans a la nostra arxidiòcesi.

L'activitat de totes aquestes instàncies, però, cal que estigui animada per aquell esperit que ha d'informar la manera d'obrar de les persones i els organismes de l'Església.

En aquest sentit convé destacar el valor de la comunió, que és la mateixa vida de l'Església, «la qual es manifesta com a poble unificat des de la unitat del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant» (LG 4); el valor de la veritat, que es fonamenta en «la paraula de Déu i el Magisteri de la tradició viva de l'Església» (AS 57); el valor de la col·laboració, és a dir, de la participació de tots els membres de l'Església, que són distints en el servei però partícips d'una mateixa missió (cf. LG 32); el valor del respecte a les competències que corresponen a cada u, de manera que l'acció sigui ordenada i coordinada «a fi que [...] tots [els membres de l'Església] col·laborin unànimement a l'obra conjunta» (LG 30); el valor de la designació adequada de les persones, que fa que cada u se senti a gust en el lloc que li ha estat assignat; el valor de la justícia, que porta a actuar de manera concorde amb el que estableixen les lleis canòniques i les normes diocesanes (cf. AS 55-62).

Una manera de concretar i estimular aquest estil de comunió, col·laboració i coresponsabilitat és mitjançant el compromís, conjuntament assumit, de fer realitat el Pla pastoral diocesà, amb els seus objectius i accions.

LA CÚRIA I ALTRES INSTÀNCIES DIOCESANES

ARQUEBISBE

Secretaria de l'Arquebisbe

VICARI GENERAL

VICARIS EPISCOPALS

VICARIS JUDICIALS

SECRETARI GENERAL I CANCELLER

ECÒNOM

ORGANISMES DIOCESANS

DE COORDINACIÓ

CONSELL EPISCOPAL

JUDICIALS

TRIBUNAL METROPOLITÀ DE PRIMERA I DE SEGONA INSTÀNCIES

CONSULTIUS

COL·LEGI DE CONSULTORS

CONSELL DEL PRESBITERI

CONSELL PASTORAL DIOCESÀ

CONSELL DIOCESÀ PER ALS ASSUMPTES ECONÒMICS

CAPÍTOL DE LA CATEDRAL

SERVEIS JURÍDICS

Promotor de justícia i defensor del vincle, i assessors jurídics

EXECUTIUS

SECRETARIA GENERAL I CANCELLERIA

DEPARTAMENT PER ALS ASSUMPTES ECONÒMICS

DEPARTAMENT PER ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL

REUNIÓ D'ARXIPRESTOS

DELEGACIONS

1. **Apostolat seglar**

Consell Diocesà d'Acció Catòlica, amb els moviments generals i especialitzats que hi participen: Acció Catòlica General d'Adults (ACGA), Moviment de Joves Cristians de Comarques (JARC), Moviment de Cristians de Pobles i Comarques (MCPC), Germandat Obrera d'Acció Catòlica (GOAC), Fraternitat Cristiana de Persones amb Discapacitat (FRATER), etc.

Adoració Nocturna Masculina

Adoració Nocturna Femenina

Vida Creixent

Apostolat de l'Oració

Secretariat per a l'atenció pastoral als gitanos

Moviment Familiar Cristià

Equips de la Mare de Déu

Associació de Viudes

Coordinació de pastoral obrera

Coordinació de pastoral rural

2. **Catequesi i catecumenat**

3. **Ensenyament**

4. **Missions i cooperació entre les Esglésies**

5. **Pastoral de joventut**

Pastoral universitària

Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi

6. **Pastoral de la mobilitat humana**

Pastoral de santuaris

Pastoral de la carretera

Pastoral amb immigrants

7. **Pastoral de la salut**

8. **Pastoral familiar**

Servei de preparació per al matrimoni

Centre d'orientació familiar (COF)

9. **Pastoral social**

Càritas Diocesana:

— Casa d'acollida del transeünt Sant Auguri

- Servei d'acollida dels immigrants
- Càritas Interparroquial de Tarragona, Càritas Interparroquial de Reus, Càritas Arxiprestal de l'Alt Camp, Càritas Arxiprestal del Baix Camp, Càritas Arxiprestal del Baix Penedès, Càritas Arxiprestal de la Conca de Barberà, Càritas Arxiprestal del Priorat, Càritas Arxiprestal del Tarragonès Llevant, Càritas Arxiprestal del Tarragonès Ponent, Càritas Arxiprestal de l'Urgell-Garrigues
- Atenció a drogodependents: Casa d'acollida i reinserció social i pis residencial, dependents del Centre Català de Solidaritat (CECAS)

Pastoral penitenciària

Justícia i Pau

Mans Unides

10. **Patrimoni artístic i documental i art sacre**
11. **Inventari i catalogació del patrimoni artístic de l'arxidiòcesi**
12. **Vida consagrada**
13. **Causes dels sants**
14. **Apostolat del Mar - Stella Maris**

SECRETARIATS

1. **Diaconat permanent**
2. **Laics amb missió pastoral**
3. **Litúrgia**
4. **Música sacra**
5. **Pastoral bíblica**
6. **Relacions interconfessionals**
7. **Serveis al clergat**
8. **Vocacions**

INSTITUCIONS DIOCESANES

1. Seminari Conciliar Pontifici: Seminari Major i Seminari Menor
2. Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós
3. Arxiu Històric Arxidiocesà
4. Biblioteca del Seminari Conciliar Pontifici
5. Museu Diocesà
6. Museu Bíblic Tarraconense

ASSOCIACIONS DIOCESANES

1. Associació Bíblica de Catalunya
2. Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes
3. Coordinació d'Associacions de Setmana Santa

FUNDACIONS DIOCESANES

1. Fundació Santa Maria de Siurana (pastoral del lleure).
2. Fundació Sant Joaquim i Santa Anna (pastoral de discapacitats)
3. Fundació Sant Fructuós (gestió d'escoles de titularitat diocesana)
4. Fundació Pont i Gol

CENTRES

1. Residència sacerdotal Sant Fructuós de Tarragona
2. Residència sacerdotal de Reus
3. Casa dels Concilis
4. Casa d'exercicis Cardenal Arce

SERVEIS

Llibreria de l'Arquebisbat

L'ARQUEBISBE

1. «Cada un dels Bisbes és principi i fonament visible d'unitat en les respectives Esglésies particulars, formades a imatge de l'Església universal, en les quals i a base de les quals existeix l'Església catòlica, una i única. Per això cada Bisbe representa la seva Església [...]. Cada un dels Bisbes, que presideixen Esglésies particulars, exerceixen llur govern pastoral sobre la porció del poble de Déu a ells encomanada» (LG 23).
2. «Pertoca al Bisbe diocesà regir l'Església particular que li ha estat confiada amb potestat legislativa, executiva i judicial, segons la norma del dret. La potestat legislativa, l'exerceix el Bisbe personalment; la potestat executiva, personalment o per mitjà de vicaris generals o episcopals segons la norma del dret; la potestat judicial, personalment o a través d'un vicari judicial i de jutges segons la norma del dret» (c. 391).

LA CÚRIA DIOCESANA

1. «La cúria diocesana ha de ser organitzada de manera que sigui per al Bisbe un instrument apte, no sols en l'administració de la diòcesi, ans encara en l'exercici de les obres d'apostolat» (CD 27).
2. «La cúria diocesana consta d'aquells organismes i persones que ajuden el Bisbe en el govern de tota la diòcesi, sobretot en la direcció de l'activitat pastoral, en l'administració de la diòcesi i en l'exercici de la potestat judicial» (c. 469).
3. La cúria és «l'estructura de la qual se serveix el Bisbe per a expressar la pròpia caritat pastoral en els seus diversos aspectes» (PG 45).

TÍTOL I. VICARIS, SECRETARI I CANCELLER I ECÒNOM

CAPÍTOL I. EL VICARI GENERAL I ELS VICARIS EPISCOPALS

---

1. El Vicari general i els vicaris episcopals són els primers cooperadors de l'Arquebisbe, en acció singular i formant Consell (cf. c. 473 § 4, 475, 476).
2. La missió i les competències del Vicari general i dels vicaris episcopals es regeixen pels c. 475-481 del Codi de Dret Canònic, per aquest Estatut diocesà i per les disposicions de l'Arquebisbe, «al qual han d'informar sobre els afers per a resoldre o ja resolts, i mai no han d'actuar contra la voluntat i les intencions» del mateix Arquebisbe (c. 480).

1. «El càrrec de Vicari general és el primer dins la cúria diocesana» (CD 27).
2. El Vicari general té potestat ordinària executiva —no legislativa ni judicial— per tal d'ajudar l'Arquebisbe en el govern de tota l'arxidiòcesi (cf. c. 475 § 1), «és a dir, per a realitzar tots els actes administratius, excepte aquells que el Bisbe s'hagi reservat o que per dret requereixin un mandat especial del Bisbe» (c. 479 § 1). Aquests els pot resoldre si consta explícitament en el nomenament o si l'Arquebisbe li atorga per a un cas concret.
3. Mentre l'Arquebisbe no determini una altra cosa, el Vicari general assumeix les funcions que el Codi de Dret Canònic atribueix al Moderador de la cúria. És a dir, «és tingut com un *alter ego* del Bisbe encarregat en primera instància» de la coordinació de «l'activitat administrativa material» (comentari als c. 473-474). Així, té la direcció interna dels membres de la Cúria, també pel que es refereix a les seves relacions laborals i de servei. Aquestes funcions les pot exercir més directament o a través d'un altre cap de personal. Si el Vicari general és el moderador de la cúria cal tenir en compte el que diu el c. 474 sobre informació que ha de rebre del Cancellier referent als actes jurídics i el que estableixen els c. 487 i 488 sobre l'entrada i obtenció de documents de l'arxiu.
4. El Moderador de la cúria ha de vetllar perquè el personal de la cúria compleixi el seu propi ofici, també pel que fa als organismes judicials.
5. El Vicari general, sota la dependència directa de l'Arquebisbe, ajuda aquest principalment en les qüestions d'àmbit diocesà, en les que s'han de tramitar a la cúria i en les activitats dels organismes pastorals diocesans. Vetlla per la correcta aplicació dels procediments i per la fidel execució de les decisions de l'Arquebisbe i del seu Consell Episcopal.
6. El Vicari general té la responsabilitat dels assumptes matrimonials jurídics no judicials que es tramiten a la secció de Secretaria General d'*assumptes matrimonials administratius*, sobretot pel que fa a la concessió de llicències i dispenses per a contraure matrimoni.
7. El Vicari general té les responsabilitats que li corresponguin en diferents institucions segons determinin els seus estatuts.
8. En casos d'emergència, que ell mateix apreciarà, o de malaltia de l'Arquebisbe, el Vicari general actuarà segons dret.

CAPÍTOL III. ELS VICARIS EPISCOPALS

---

1. «Sempre que el bon govern de la diòcesi ho demani, el Bisbe pot establir un o més vicaris episcopals, els quals en una part determinada de la diòcesi o en una certa classe d'afers o en relació als fidels d'un ritu determinat, pel mateix dret frueixen d'aquell poder que el dret comú atribueix al Vicari general» (CD 27).
2. Els vicaris episcopals «gaudeixen de la mateixa potestat ordinària que pertoca al Vicari general per dret universal» «en una determinada part de la diòcesi o en una certa classe d'afers» (c. 476) segons consti explícitament en el nomenament. Si el nomenament fa referència a uns arxiprestats o unes zones, el Vicari episcopal té cura més directament dels afers pastorals i personals de les parròquies i dels arxiprestats que té encomanats.
3. Normalment es demanarà al Vicari episcopal afectat un informe sobre els assumptes que s'hagin de resoldre a la cúria de l'Arquebisbat.
4. Els vicaris episcopals tenen potestat executiva ordinària (cf. 134 § 2). En l'àmbit matrimonial, poden concedir dispenses i assistir matrimonis en tant que ordinaris del lloc.
5. En cas de necessitat greu i urgent i amb impossibilitat de comunicar amb l'Arquebisbe o amb el Vicari general, cada vicari episcopal té facultats delegades fora de la seva zona, si fos vicari episcopal territorial, o de les seves competències, si fos vicari episcopal funcional, per a solucionar assumptes segons dret, de la qual cosa informarà tan aviat com pugui l'Arquebisbe o el Vicari general.
6. Allò que hagi estat denegat per un vicari no pot ser concedit vàlidament per un altre vicari; tampoc no és vàlida la concessió feta per l'Arquebisbe, si abans no se l'informa que ha estat denegada per un dels seus vicaris, ni la concessió d'un vicari si abans ha estat denegada per l'Arquebisbe, a no ser que ell expressament hi doni el consentiment.
7. En cas d'absència de l'Arquebisbe o del Vicari general s'indicarà si un vicari episcopal assumeix les funcions de vicari general.

CAPÍTOL IV. ELS VICARIS JUDICIALS

---

1. L'Arquebisbe exerceix «la potestat judicial personalment o a través d'un vicari judicial i de jutges segons la norma del dret» (c. 391 § 2).
2. La Vicaria Judicial comptarà amb un vicari judicial i president del Tribunal i, si cal, amb un vicari judicial adjunt.

CAPÍTOL V. EL SECRETARI GENERAL I CANCELLER

---

1. «A cada cúria serà nomenat un canceller, la tasca principal del qual, mentre el dret particular no estableixi altrament, és de procurar que es redactin i s'expedeixin les actes de la cúria i que siguin guardades a l'arxiu de la cúria.» El canceller i el vicecanceller (si n'hi ha) són també notaris i secretaris (cf. c. 482).
2. Com a notari de la cúria, «la seva firma dóna fe pública de la realització d'actes jurídics, judicials i administratius, és a dir certifica la identitat jurídica del document. [...] El bisbe s'ha de servir del canceller per a la preparació dels documents jurídics» (AS 179).
3. Correspon al dret particular determinar la relació del canceller amb els altres oficis principals de la cúria (cf. *ibid.*).

CAPÍTOL VI. L'ECÒNOM

---

1. Al capdavant del Departament per als Assumptes Econòmics hi ha l'Ecònom, que té les competències establertes en el c. 494. L'Ecònom té la tasca d'execució i gestió directa del fons comú diocesà (cf. c. 1274 § 3) i del patrimoni diocesà.
2. L'Ecònom anualment ha de donar compte dels ingressos i despeses de l'arxidiòcesi i prepararà el pressupost de l'any següent, que presentarà al Consell Diocesà per als Assumptes Econòmics (cf. c. 493).
3. L'Ecònom ha de vetllar per l'aplicació del pressupost diocesà, que un cop aprovat per l'Arquebisbe és llei per a l'arxidiòcesi, i pel seguiment de les orientacions del CPT (r. 166-168) i del Directori *Apostolorum successores*, en l'apartat que tracta sobre l'administració dels béns (189 i s.).

TÍTOL II. ELS ORGANISMES DIOCESANS

CAPÍTOL I. ORGANISME DE COORDINACIÓ

I.1. EL CONSELL EPISCOPAL

1. El Codi de Dret Canònic indica que «El Bisbe, si ho considera convenient, a fi de fomentar millor l'activitat pastoral, pot constituir un consell episcopal, que consti dels vicaris generals i dels vicaris episcopals» (c. 473 § 4).
2. Presidits pel Sr. Arquebisbe, formen part d'aquest organisme, a la nostra

arxidiòcesi, el Vicari general, els vicaris episcopals, l'Ecònom diocesà i el Secretari general i Cancellier.

3. Són convocades ocasionalment a les sessions del Consell Episcopal les persones que, des de la seva específica responsabilitat o competència, poden fer una aportació sobre algun tema que s'hi tracta.
4. Els assumptes que el Consell Episcopal pren en consideració són els que presenta l'acció de govern de la mateixa vida diocesana, d'acord amb l'ordre del dia que estableix el Sr. Arquebisbe.
5. Correspon al Consell Episcopal tractar les directrius que afecten la vida diocesana, com per exemple el Pla pastoral diocesà amb les accions que en són la seva aplicació, els determinis referents a l'acció pastoral i l'administració diocesanes, els pressupostos i l'estat de comptes de l'exercici econòmic anual, i aconsellar sobre els nomenaments de persones, sobretot dels preveres i diaques, qüestions totes elles que pertoca aprovar a l'Arquebisbe.

CAPÍTOL II. ORGANISME JUDICIAL

II.1. EL TRIBUNAL METROPOLITÀ DE PRIMERA I DE SEGONA INSTÀNCIES

1. L'Arquebisbe exerceix «la potestat judicial personalment o a través d'un vicari judicial i de jutges segons la norma del dret» (c. 391 § 2).
2. «En cada diòcesi, i per a totes les causes no exceptuades expressament pel dret, el jutge de primera instància és el Bisbe diocesà, el qual pot exercir la potestat judicial per si mateix o mitjançant altres persones» (c. 1419).
3. «Qualsevol Bisbe diocesà ha de nomenar un vicari judicial o oficial amb potestat ordinària de jutjar, distint del Vicari general» (c. 1420).
4. «Del tribunal d'un Bisbe sufragani, hom apel·la al del Metropolità» (c. 1438, 1r); «en les causes tractades en primera instància davant el Metropolità, hom interposa l'apel·lació davant el tribunal que ell mateix hagi designat d'una manera estable, amb l'aprovació de la Seu Apostòlica» (c. 1438, 2n).
5. L'Arquebisbe també ha d'elegir el promotor de justícia i el defensor del vincle, els quals, cadascun des de la pròpia competència, han de vetllar que es garanteixi el bé públic eclesial (cf. c. 1430 i 1432). Els laics poden ser també jutges, i d'aquests, si convingués, un pot ser membre del tribunal col·legiat (cf. c. 1421 § 2).
6. En primera instància resol les causes que es presenten des de la mateixa arxidiòcesi. En segona instància resol les causes d'apel·lació que han estat

sentenciades en primera instància en el Tribunal eclesiàstic d'alguna de les diòcesis sufragànies de la província eclesiàstica Tarraconense.

8. La Rota de la Nunciatura Apostòlica de Madrid és el tribunal per a les causes apel·lades en segona instància des de l'arxidiòcesi de Tarragona.
9. Al Tribunal, se li encomanen: les causes que comporten una tramitació judicial, tant les contencioses com les penals, les causes de separació conjugal que es tramiten per via administrativa, el procés per a la dispensa de matrimoni rat i no consumat, el procés per a la dissolució del matrimoni a favor de la fe (*in favorem fidei*) en qualssevol formes, i el procés de mort presumpta del cònjuge.

CAPÍTOL III. ORGANISMES CONSULTIUS

III.1 EL COL·LEGI DE CONSULTORS

1. Segons el Codi de Dret Canònic, «entre els membres del Consell Presbiteral el Bisbe diocesà nomena lliurement alguns sacerdots, en nombre no inferior a sis però no major de dotze, que constitueixin durant cinc anys el Col·legi de Consultors» (c. 502 § 1). El Col·legi de Consultors se situa dins el mateix marc institucional que el Consell del Presbiteri, ja que per la seva procedència, constitució i funcions participa de la naturalesa del Consell del Presbiteri. El seu nomenament és per a cinc anys, encara que abans els consultors deixessin de ser membres del Consell del Presbiteri d'on han sortit.
2. Per la seva composició més reduïda i la facilitat de convocatòria permet l'assessorament de l'Arquebisbe de manera continuada i en els assumptes de govern especialment urgents.
3. En el cas de seu vacant, aquest Col·legi de Consultors, junt amb el Canceller de la cúria, no cessen, i són els qui, en la presa de possessió del nou bisbe, reben les lletres apostòliques que donen fe del seu nomenament episcopal (c. 382 § 3).
4. En el nomenament d'un bisbe diocesà, el dret disposa que es faci una consulta prèvia, entre d'altres, a alguns membres del Col·legi de Consultors (c. 377 § 3).
5. El president del Col·legi de Consultors és l'Arquebisbe, però en les possibles actuacions durant la seu vacant fa de president el qui d'entre ells és el prevere més antic en l'ordenació (cf. c. 502 § 2)
6. Si la Santa Seu no determina el contrari, en el cas de seu vacant el Col·legi de Consultors assumeix el govern de la diòcesi provisionalment fins que l'esmentat

Col·legi no procedeix a l'elecció d'un administrador diocesà, a qui correspon de regir la diòcesi interinament (cf. c. 419 i 421).

7. Requereixen la consulta (*audito consilio*) del Col·legi de Consultors: els actes d'administració que, tenint en compte l'estat econòmic de la diòcesi, són de la major importància (cf. c. 1277).
8. Requereixen el consentiment (*cum consensu*) del Col·legi de Consultors:
  - L'Administrador diocesà, per a concedir l'excardinació o la incardinació, o la llicència de traslladar-se a una altra Església particular (cf. c. 272),
  - L'Administrador diocesà, en la concessió de lletres dimissòries (cf. c. 1018 § 2),
  - L'Arquebisbe, en els actes d'administració extraordinària (cf. c. 1277 i 1292), que determina la Conferència Episcopal amb l'aprovació de la Santa Seu.
9. El Col·legi de Consultors rep la notificació del nomenament pertinent en la presa de possessió canònica del nou arquebisbe (cf. c. 382 § 2), i també en la presa de possessió canònica del bisbe coadjutor (cf. c. 404 § 1).

III.2. EL CONSELL DEL PRESBITERI

1. Entre l'Arquebisbe i els preveres de l'Església local hi ha una comunió jeràrquica basada en el fet que participen —en grau divers— de l'únic i idèntic sacerdoti i ministeri i formen un sol presbiteri (cf. LG 20 i PO 8). Aquesta unitat de missió ha volgut concretar-se amb la creació d'un organisme o senat de sacerdots que representi el presbiteri i que pugui ajudar eficaçment amb els seus consells al govern de la diòcesi.
2. El Codi de Dret Canònic determina que «A cada diòcesi ha de constituir-se el Consell Presbiteral, és a dir, un grup de sacerdots que sigui com el senat del Bisbe i representi el presbiteri, amb la missió d'ajudar el Bisbe en el govern de la diòcesi segons la norma del dret, per tal de proveir al màxim al bé pastoral de la porció del poble de Déu que li ha estat encomanada» (c. 495).
3. «És la seu idònia per donar una visió de conjunt de la situació diocesana i per discernir el que l'Esperit Sant suscita per mitjà de persones o de grups, per intercanviar parers i experiències, per determinar, en definitiva, objectius clars de l'exercici dels diferents ministeris diocesans, proposant prioritats i suggerint mètodes» (AS 182).
4. Correspon al Consell del Presbiteri «suggerir normes que potser convé donar, proposar problemes de principi; no, en canvi, tractar assumptes que per la seva

mateixa naturalesa exigeixen un procediment reservat, com són, per exemple, els nomenaments» (Congregació per al Clergat, Carta circular d'11 d'abril de 1970, n. 8).

5. Es tracta, per tant, d'un organisme de caràcter obligatori que té la missió d'assessorar l'Arquebisbe en els problemes pastorals referents a l'exercici de la jurisdicció. En el Consell del Presbiteri, pel seu caràcter representatiu, hi ha de ser representada la varietat de funcions, situacions, oficis i sensibilitats del presbiteri.
6. Quant a la naturalesa i funcions d'aquest organisme, el mateix CIC estableix: «El Consell Presbiteral té vot només consultiu; el Bisbe diocesà l'escoltarà en els afers de major importància, però es necessita el consentiment només en els casos expressament definits pel dret» (c. 500 § 2). A aquest organisme se li encomanen dictàmens no vinculants (*audito consilio*).

Qüestions que requereixen la consulta (*audito consilio*) al Consell del Presbiteri per part de l'Arquebisbe:

- La convocatòria d'un Sínode diocesà (cf. c. 461 § 1),
  - L'erecció, supressió i modificació de parròquies (cf. c. 515 § 2),
  - La constitució a les parròquies de la diòcesi d'un consell de pastoral (cf. c. 536 § 1),
  - L'erecció d'esglésies (cf. c. 1215 § 2),
  - La dessacralització d'esglésies (cf. c. 1222 § 2),
  - L'establiment de tributs especials (cf. c. 1263).
7. «Encara que [el Bisbe] no tingui cap obligació de seguir aquell parer, fins i tot unànim, tanmateix no ha d'apartar-se'n, sobretot si és unànim, sense una raó que, al seu albir, sigui la més poderosa» (c. 127 § 2 2n). I l'ha d'escoltar en els afers de major importància de l'arxidiòcesi (cf. c. 500 § 2).
  8. El concili provincial Tarraconense de 1995 indica que «s'ha de procurar que [el Consell del Presbiteri (i el Consell de Pastoral)] tinguin la màxima representativitat possible i que siguin consultats en les decisions importants de la diòcesi» (r. 135).
  9. Presidit per l'Arquebisbe, el Consell del Presbiteri està format per tres classes de consellers: els qui ho són en virtut del càrrec diocesà que tenen encomanat, els qui ho són en representació del respectiu col·lectiu de preveres que els ha elegit, i, encara, els que són designats directament per l'Arquebisbe, per tal de compensar la manca de representativitat d'algun sector del clergat. El

fet que pertoqui al Bisbe diocesà en exclusiva de fer públic allò que s'hagi establert segons la norma del dret (cf. c. 500 § 3), demostra que els consellers han de mantenir absoluta reserva dels afers que l'Arquebisbe hagi sotmès a la seva consulta.

10. El Consell del Presbiteri, segons els estatuts vigents a la nostra arxidiòcesi, és convocat per l'Arquebisbe tres vegades l'any amb convocatòria ordinària. Algunes de les qüestions que s'hi tracten han estat prèviament estudiades pel Consell Pastoral Diocesà, les quals el Consell del Presbiteri pren en consideració des de la pròpia perspectiva i responsabilitat específica; altres qüestions li són presentades a consulta directament per l'Arquebisbe.

III.3. EL CONSELL PASTORAL DIOCESÀ

1. «A cada diòcesi, en la mesura que les circumstàncies pastorals ho aconsellin, ha de ser-hi constituït un consell pastoral, al qual correspon, sota l'autoritat del Bisbe, investigar i ponderar tot el que es refereix a les activitats pastorals, i proposar-hi conclusions pràctiques» (c. 511).
2. El Consell Pastoral és un organisme de naturalesa consultiva (cf. c. 514), al qual l'Arquebisbe pot proposar l'estudi de temes relacionats amb l'activitat pastoral de la diòcesi (pla pastoral, iniciatives misioneres, catequètiques i apostòliques, formació doctrinal i vida sacramental dels fidels, ministeri pastoral dels clergues, sensibilització de l'opinió pública sobre problemes de l'Església...) (cf. AS 184).
3. El Consell Pastoral no té competència sobre els problemes pastorals referents a l'exercici de la jurisdicció, per a la qual cosa l'Arquebisbe ja compta amb l'assessorament oportú del Consell del Presbiteri (cf. c. 495-502); tampoc no té competència sobre problemes pastorals referents a la fe, l'ortodòxia, els principis morals i les lleis de l'Església universal.
4. Aquest Consell Pastoral, «encara que no representa els fidels, ha de ser una imatge de la porció del poble de Déu que conforma l'Església particular» (AS 184). En conseqüència està integrat per preveres, diaques, religiosos i religioses, tant de vida contemplativa com de vida activa, i «sobretot laics» (c. 512 § 1), mirant que entre tots representin els diferents territoris (arxiprestats), activitats diocesanes, moviments i sensibilitats de l'Església diocesana. Per obtenir aquest equilibri, l'Arquebisbe està facultat per incorporar-hi alguns consellers de lliure designació (Estatuts del CPD de l'arxidiòcesi de Tarragona, 2.3). Els consellers han d'estar en plena comunió amb l'Església catòlica i tenir la idoneïtat que requereix la funció que se'ls assigna (cf. c. 512 § 3).

5. És l'Arquebisbe qui aprova els estatuts del Consell Pastoral, el qui el convoca i presideix (cf. c. 514 § 1). El fet que «sols al bisbe correspon de fer públiques les coses tractades en el Consell» (c. 514), dóna a entendre l'obligació de guardar secret per part dels consellers. El Consell Pastoral cessa en quedar vacant la seu episcopal (cf. c. 513 § 2).

III.4. EL CONSELL DIOCESÀ PER ALS ASSUMPTES ECONÒMICS

1. La legislació eclesiàstica estableix que «A cada diòcesi serà constituït un Consell per als Assumptes Econòmics, presidit pel mateix Bisbe diocesà» (c. 492 § 1), format per un mínim de tres persones expertes en les matèries que són competència d'aquest organisme, és a dir, les jurídiques, les econòmiques i les financeres. El càrrec de conseller és per a un període de cinc anys, renovables per a un mateix període (cf. c. 492 § 2). Amb la presidència de l'Arquebisbe, que pròpiament no n'és membre, es pretén que aquest organisme no resti desconnectat de les necessitats pastorals de la diòcesi (cf. notes al c. 494).
2. És competència del Consell per als Assumptes Econòmics revisar anualment, per encàrrec de l'Arquebisbe, l'administració dels béns eclesiàstics que estan sota la responsabilitat de clergues o laics que depenen de l'autoritat de l'Arquebisbe (cf. c. 1287 § 1).
3. El Consell per als Assumptes Econòmics dóna el seu parer a l'Arquebisbe sobre la manera d'invertir el diner que prové de les fundacions pies encomanat pels fidels a l'Administració diocesana, cercant la seguretat i la utilitat d'aquests béns en benefici de les finalitats de la fundació respectiva (cf. c. 1305).
4. Una de les funcions pròpies del Consell per als Assumptes Econòmics és, «d'acord amb les indicacions rebudes del Bisbe diocesà, de fer cada any el pressupost d'ingressos i despeses per a tot el règim de la diòcesi de l'any entrant, i també aprovar els comptes d'ingressos i despeses al final de l'any» (c. 493).
5. Requereixen la consulta (*audito consilio*) del Consell per als Assumptes Econòmics:
  - Els actes d'administració que, tenint en compte l'estat econòmic de l'arxidiòcesi, són de la major importància (cf. c. 1277),
  - El nomenament de l'Ecònom diocesà, com també el seu eventual cessament, si es produís abans d'expirar el termini (quinquenni) per al qual havia estat nomenat (cf. c. 494 § 1 i 2).

6. Es requereix el consentiment (*cum consensu*) del Consell per als Assumptes Econòmics:
  - Per a autoritzar l'alienació de béns de l'arxidiòcesi compresos dins uns límits màxim i mínim a fixar (cf. c.1292 § 1),
  - En l'execució d'actes considerats d'administració extraordinària, circumstància que ha de ser valorada d'acord amb les característiques de la diòcesi, segons judici de la Conferència Episcopal (cf. c. 1277 i 1292).

III.5. EL CAPÍTOL DE LA CATEDRAL

Es regeix per uns Estatuts propis, i no forma part pròpiament de la cúria diocesana.

III.6. ELS SERVEIS JURÍDICS

1. Per tal de facilitar el necessari assessorament jurídic en els actes d'aquesta naturalesa que depenguin de l'Arquebisbat, la cúria diocesana disposa de serveis jurídics a disposició dels organismes diocesans i de les parròquies.
2. El cap d'aquests Serveis és el director, i s'inclouen en aquest organisme el Promotor de justícia i el Defensor del vincle. En la mesura que calgui, es recorrerà també a d'altres professionals del dret per tal de donar l'assessorament oportú.
3. A aquests Serveis es confia el dictamen sobre estatuts d'associacions i fundacions, però també sobre altres actes de naturalesa jurídica, com són convenis, contractes...

CAPÍTOL IV. ORGANISMES EXECUTIUS

IV.1. LA SECRETARIA GENERAL I CANCELLERIA

Diversificació de tasques i competències, segons el dret universal i el particular:

Correspon a la *Notaria*:

1. Autenticar signatures i còpies de documents.
2. Diligenciar els nomenaments.
3. Tramitar l'aprovació d'estatuts i erecció d'associacions i fundacions, i la seva inscripció en el registre d'entitats religioses del Ministeri de Justícia.
4. Preparar llicències ministerials.
5. Enregistrar la col·lació de ministeris i ordenacions i notificar l'ordenació diaconal a la parròquia pertinent.

6. Preparar decrets.
7. Tramitar l'expedient d'abandó de l'Església.
8. Gestionar l'arxiu secret de la cúria.

Correspon a la *Secretaria General*:

1. Registrar l'entrada de documents a la cúria.
Essent, aquest, un registre general, cal que tots els organismes (delegacions, secretariats, departaments) hi passin els documents de major importància: els que provenen de la Santa Seu, de la Conferència Episcopal Espanyola, de la Conferència Episcopal Tarraconense, d'alguna instància de l'Administració civil... sobretot els que requereixin una resposta.
2. Enviar les convocatòries i comunicacions, i redactar les actes i comunicats de reunions.
3. Preparar autoritzacions, emetre certificats.
4. Enviar al seu destí documents oficials: convenis, contractes, llicències d'obres, notificacions.
5. Enviar al seu destinatari els documents oficials que s'adrecen a instàncies extradiocesanes: Conferència Episcopal Espanyola, Santa Seu...
6. Col·laborar amb el respectiu arxiprest per tal de garantir la integritat del patrimoni i arxiu d'una parròquia en el cas de defunció del rector.
7. Redactar l'estadística anual destinada a la Santa Seu i preparar altres estadístiques i bases de dades que facilitin la informació necessària per a l'acció del govern diocesà.
8. Atendre l'administració i les gestions de caràcter general de la casa de l'Arquebisbat.
9. Gestionar les trameses diocesanes.

També es gestiona des de Secretaria General i Cancelleria:

1. La Secció d'assumptes matrimonials administratius.
2. L'edició del Butlletí Oficial i de la Guia de l'Arquebisbat.
3. El web de l'Arquebisbat.
4. L'Agència de Precs a Roma.

IV.2. DEPARTAMENT PER ALS ASSUMPTES ECONÒMICS

1. Correspon a aquest departament l'administració dels béns de l'arxidiòcesi, tant mobles com immobles, vetllar per la bona administració de fundacions, dipòsits, col·lectes, donatius, crèdits, préstecs, fons de reserva, finques rústiques, lloguers, conservació, reparacions, vendes, inscripcions, tributs, finques urbanes, amb els temples, cases i sales parroquials, servituds, etc. (cf. c. 1284).
2. Dins la secció de persones, l'Ecònom es preocupa de l'adequada sustentació del clergat (cf. c. 281) i d'altres persones alliberades totalment o parcialment al servei de l'arxidiòcesi (cf. c. 1286). Per a la sustentació del clergat, ha de gestionar l'Institut especial de què parla el c. 1274 § 1.
3. Amb l'aprovació de l'Arquebisbe, el Departament ha de donar les normes que calguin per a la bona marxa de tota l'economia de l'arxidiòcesi. Ha de tenir cura d'inventariar el patrimoni immobiliari de l'Arquebisbat i de les parròquies. Ha de requerir la presentació dels comptes i els pressupostos de les parròquies i altres instàncies que correspongui (cf. c. 1287).
4. L'Administració ha d'estar al servei de la pastoral i ha de ser signe i realització de la comunió eclesial. El Departament ha de fer créixer la responsabilitat de tots els fidels i de les diferents institucions que hi ha a l'arxidiòcesi quant a subvenir a les necessitats de l'Església dins l'esperit d'una comunicació cristiana de béns i amb l'objectiu d'avançar pel camí de l'autofinançament fins a poder-ne obtenir la plena realització, com ho ha demanat el CPT (r. 165).

IV.3. DEPARTAMENT PER ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL

1. El Departament per als Mitjans de Comunicació Social ha d'oferir als mitjans de comunicació —premsa, ràdio, televisió i mitjans informàtics— aquelles informacions que ajudin a conèixer millor l'Església diocesana en les seves obres, institucions i persones. Ha de difondre el missatge del ministeri episcopal d'ensenyar i orientar. Ha de ser un vehicle de comunicació entre les persones i les institucions de l'arxidiòcesi i ha de donar i potenciar una imatge correcta de l'Església dins el conjunt de la nostra societat. Ha de ser el portaveu autoritzat de l'Església diocesana en el món complex dels mitjans de comunicació social. Ha de ser un instrument de difusió de la bona nova i ha de cercar camins d'evangelització en el nostre món, al servei de la pastoral diocesana, seguint les orientacions del CPT (r. 16-18) i del Directori AS 138, que tracta dels moderns areòpags, citant el papa Joan Pau II a la carta encíclica RM 37.

2. Per a tot això ha d'oferir mitjans i material adient a tots els *mass media*, però, sobretot, ha de tenir la responsabilitat dels que són de l'Arquebisbat, com ara el *Full Dominical*, la revista diocesana i altres publicacions diocesanes, la divisió de ràdio i el web. Un instrument al servei de totes aquestes funcions ha de ser la sala de premsa, oferint la informació que calgui de cara enfora i de cara endins, informant degudament el Consell Episcopal de manera habitual i, sempre que sigui convenient, els altres organismes diocesans.
3. Per a complir millor aquestes funcions és bo que hi hagi una xarxa d'informadors en els diferents arxiprestats i organismes diocesans.
4. Aquest Departament té un cap, el qual, a més de potenciar les diferents funcions, ha de coordinar les diferents seccions, per a una tasca coherent i eficient.

IV.4. REUNIÓ D'ARXIPRESTOS

1. L'arxiprestat és una demarcació territorial que aplega diverses parròquies «per tal d'afavorir la cura pastoral a través d'una acció comuna» (c. 374 § 2).
2. L'arxiprest, que «és posat al davant d'un arxiprestat» (c. 553 § 1), és el primer responsable d'aquesta acció, al qual correspon: «1r. Promoure i coordinar l'activitat comuna a l'arxiprestat; 2n. Vetllar perquè els clergues del seu districte menin una vida conforme al seu propi estat i compleixin diligentment els seus deures; 3r. Procurar que les funcions religioses siguin celebrades segons les prescripcions de la sagrada litúrgia [...]; que els llibres parroquials estiguin correctament omplerts i degudament guardats i que els béns eclesiàstics siguin administrats amb tota atenció, i que la casa parroquial sigui conservada amb la deguda diligència» (c. 555 § 1), i que faci atenció a les necessitats materials i espirituals dels preveres (cf. c. 555 § 2 i 3). Correspon a l'Arquebisbe concretar les competències i obligacions de l'arxiprest (cf. *ibid.*).
3. Abans de nomenar arxiprest, l'Arquebisbe consultarà tots els preveres que realitzen una tasca pastoral a l'arxiprestat (cf. c. 553 § 2). Cada un d'ells li comunicarà en particular el nom de qui creu més apte i podrà exposar-li les raons que fonamenten la seva proposta. També consultarà els membres del Consell Pastoral Arxiprestal, si està formalment constituït. Aquesta consulta, a judici de l'Arquebisbe, es podrà ampliar als religiosos, religioses, laics i laiques compromesos en les tasques pastorals de l'arxiprestat. L'Arquebisbe designarà aquell prevere que consideri més idoni, ateses les circumstàncies de lloc i de temps (cf. c. 554 § 1, i Estatut de l'arxiprestat, 2.2, aprovat per l'ordinari de l'Arquebisbat de Tarragona, 08/06/2004).

4. El conjunt dels arxiprestos amb l'Arquebisbe formen l'anomenada Reunió d'arxiprestos, perquè puguin compartir, entre ells i amb l'Arquebisbe, la vida pastoral, les dificultats amb què es troben en el desenvolupament de la seva missió, i puguin rebre de l'Arquebisbe el suport i les orientacions pertinents. En la Reunió d'arxiprestos de l'Arquebisbat es manifesta que és l'Arquebisbe qui encomana la missió pastoral arxiprestal (cf. Directori de l'arxiprestat, n. 45, aprovat pels bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense, 2001).

IV.5. DELEGACIONS I SECRETARIATS

Naturalesa

1. Les delegacions són organismes d'àmbit diocesà, dependents de l'Arquebisbe, de naturalesa consultiva, executiva i tècnica, que des d'una visió diocesana de conjunt exerceixen la seva activitat sobre un camp específic de l'acció pastoral. El cap d'una delegació és un delegat de l'Arquebisbe, és a dir, una persona que el representa i que actua amb potestat, no ordinària sinó delegada, és a dir, en aquells assumptes o matèries que l'Arquebisbe li encomana i amb les competències o facultats que li vulgui assignar, d'acord amb l'estat de clergue ordenat o de laic.
2. Els secretariats són organismes de consulta, d'execució i tècnics, el cap dels quals, però, que se'n diu director, no gaudeix de potestat de jurisdicció.

Algunes normes comunes sobre procediment

Les delegacions i secretariats tindran en compte els següents criteris d'actuació:

1. Entrar al Registre de la cúria —que gestiona la Secretaria General— els documents la importància dels quals, a criteri del delegat o director, així ho aconsella. Caldrà adjuntar-hi, si n'hi hagués, la resposta que s'hi ha donat.
2. Arxivar, classificats, els documents i escrits que rep o genera la delegació o el secretariat. Amb aquesta finalitat, l'Arxiver diocesà dissenyarà carpetes que facilitin aquesta tasca (correspondència, memòries anyals, activitats, actes de reunions...).
3. En cessar en el càrrec el delegat/director, serà traslladat a l'Arxiu Històric el material degudament classificat corresponent a l'etapa del seu mandat.
4. En tancar la comptabilitat de l'exercici econòmic anual, la delegació/secretariat que disposi d'un compte bancari per a la seva administració

ingressarà al Departament per als Assumptes Econòmics el romanent, si fos el cas, de la subvenció rebuda del fons comú diocesà.

5. Comunicar al Departament per als Mitjans de Comunicació Social i a la Secretaria General les informacions de les activitats relacionades amb la delegació o el secretariat per fer-ne la deguda divulgació i, si fos el cas, comunicar a temps qualsevol modificació en l'agenda diocesana (canvi de data, supressió d'un acte...).
6. Comunicar al Moderador de la cúria i al Secretari general la proposta d'actes diocesans que estan previstos de realitzar durant el curs per poder assegurar la coordinació necessària.
7. Comunicar a la Secretaria General, abans de la seva formalització, els convenis i subvencions que gestioni una delegació o un secretariat, per tal que se'n tingui aquella informació que facilita la coordinació necessària d'aquest tipus de sol·licituds. Si convé, es demanarà als serveis jurídics de l'Arquebisbat l'assessorament corresponent.
8. Emetre l'informe pertinent —una delegació o secretariat— que li sigui requerit per l'òrgan competent de govern diocesà en relació amb la matèria de la seva competència, el qual informe serà pres en consideració, sense, però, que tingui per si mateix caràcter vinculant.
9. La subvenció que rep anualment la delegació o el secretariat provinent del fons comú diocesà s'entendrà destinada a activitats pastorals. Les adquisicions de mobiliari, equips informàtics... caldrà que se sol·licitin en pressupost a part.
10. Cada delegació o secretariat es dotarà a si mateix d'aquella estructura interna que, a parer del seu responsable, sigui necessària per al seu funcionament o servei. Si calgués alguna col·laboració més específica, sobretot si aquesta comporta una retribució econòmica, caldrà sotmetre-ho a la consideració de l'Arquebisbe. Les persones voluntàries que presten la seva col·laboració en una delegació o en un secretariat seran comunicades a Secretaria General perquè se'n tingui coneixement a tots els efectes. En acabar el mandat del delegat/director, també cessaran les persones col·laboradores que formen part d'aquests serveis de caràcter intern, excepte si ho són en virtut d'un nomenament episcopal, que continuaran fins que s'acompleixi el termini assenyalat.
11. Presentar a l'aprovació del Prelat els membres de la delegació o del secretariat i de les seves comissions previstes en el present Estatut o que

l'Arquebisbat vulgui establir amb posterioritat a l'aprovació d'aquest document.

- 12 Assistir a les reunions de coordinació presentant per escrit el que es requereixi.

Funcions i competències

Delegacions

1. Delegació diocesana d'apostolat seglar

1. Aquesta Delegació ha de potenciar el testimoni dels laics dins de la comunitat eclesial i enmig del món per mitjà dels moviments i associacions que té encomanats.
2. La particularitat de la vida per la qual es distingeixen els laics és la secularitat. D'entre els compromisos propis dels laics avui cal subratllar l'evangelització de la cultura, la promoció d'un ordre social just i el món de la política (cf. AS 109-110 i LG 31-32).
3. Cal que hi hagi una bona coordinació amb les altres Delegacions que tenen la responsabilitat directa d'altres moviments i associacions formades per laics.
4. Ha d'oferir, amb les institucions que calgui, activitats de formació del laicat en tot allò que és comú a la missió dels laics, segons les orientacions del concili Vaticà II i el CPT (r. 29), sobre els moviments d'Acció Catòlica, els col·lectius de voluntariat, el discerniment i articulació dels nous moviments i la formació permanent. AS 116 indica la formació espiritual, la formació doctrinal i la formació en els valors i les virtuts humanes que cal donar als fidels laics.
5. Ha d'ajudar els moviments i associacions que té encomanats a ser fidels als seus objectius i a créixer en dinàmica evangelitzadora.
6. Ha de coordinar els diferents moviments i associacions i ha de fomentar el treball conjunt amb els objectius del Pla pastoral diocesà.
7. Ha de fomentar la implantació d'algun moviment quan es vegi que podria ser un instrument útil per a l'evangelització en un medi social concret.
8. Aquesta Delegació té directament encomanats: el Consell Diocesà d'Acció Catòlica, amb els diferents moviments que en formen part, l'Adoració Nocturna Masculina i Femenina, Vida Creixent, l'Apostolat de l'Oració, el Secretariat per a l'atenció pastoral als gitanos, el Moviment Familiar Cristià, els Equips de la Mare de Déu, l'Associació de Viudes, la Coordinació de la Pastoral Obrera i la Coordinació de la Pastoral Rural.

2. Delegació diocesana de catequesi i catecumenat

1. La Delegació diocesana de catequesi i catecumenat té encomanada, com a tasca global, la reflexió, planificació, coordinació, animació i revisió de la pastoral catequètica en l'àmbit de tota l'arxidiòcesi, sempre com un servei als qui en són els responsables directes a les parròquies i arxiprestats.
2. Aquest objectiu general té aquestes concrecions:
  - La formació i el suport als catequistes de cara a la seva tasca específica i també perquè puguin ser responsables dels centres de catequesi. Aquesta formació es pot fer per mitjà de diversos instruments, però, sobretot, per l'Escola diocesana de catequistes.
  - El treball conjunt i coordinat en la catequesi, per part de preveres i catequistes, a nivell arxiprestal i diocesà.
  - L'ajuda a les parròquies.
Que les nostres parròquies, com a «lloc privilegiat» i com a «àmbit ordinari del naixement i creixement de la fe», vagin creixent en la seva missió evangelitzadora i catequitzadora, especialment els pares cristians, atenent amb molta cura la catequesi dels disminuïts físics o psíquics, dels infants més petits, dels joves i dels adults, que ha de ser la forma principal de catequesi (cf. c. 761,773-780). El Directori AS dedica un llarg apartat a les diferents formes de catequesi (n. 129).
  - El foment de l'organització, a cada parròquia i arxiprestat, si cal, d'una institució catequètica adequada.
  - La difusió dels documents sobre la catequesi i l'orientació sobre textos i mitjans.
  - L'aplicació de les resolucions del CPT 7, 9, 41, 55, 89, 91, 134 i 153.
3. En relació amb el catecumenat d'adults, es regirà d'acord amb la normativa diocesana vigent.
4. Al cap de la Delegació hi ha el Delegat, que és membre del Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC).

3. Delegació diocesana d'ensenyament

1. És propi de la Delegació diocesana d'ensenyament tenir cura de la presència de l'Església en el món de l'ensenyament.
2. La Delegació, d'acord i en col·laboració amb la Fundació Sant Fructuós,

ha d'exercir les funcions de la titularitat dels col·legis diocesans, alhora que ha de promoure, animar i revisar la tasca d'aquests centres.

3. Ha de ser el mitjà adient a través del qual l'Ordinari exerceix les responsabilitats que li pertocquen envers els altres centres de l'escola cristiana ubicats a l'arxidiòcesi.
4. Pel que fa a l'escola pública, la Delegació té cura de l'ensenyament de la religió i moral catòliques a tots els nivells, per tal que totes les famílies que desitgen rebre aquest ensenyament per als seus fills puguin fer-ho amb garanties i adequadament d'acord amb la legislació vigent. Per això, proposa a l'Administració pública els noms dels docents que han d'impartir l'assignatura, els ofereix formació permanent, en supervisa la feina, i els acompanya en la missió eclesial.
5. Manté les relacions necessàries amb l'Administració pública —Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya— per tal d'assegurar el bon funcionament de la classe de religió a l'escola. Això ho fa de forma coordinada amb les delegacions dels altres nou bisbats amb seu a Catalunya que s'agrupen en el SIERC (Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de la Religió Catòlica).
6. Ha d'animar la presència del professorat cristià amb esperit apostòlic en el camp de l'ensenyament.
7. Ha de fomentar el testimoni cristià i la responsabilitat dels pares dels alumnes (c. 793-806).

Cal tenir present les orientacions del CPT (r. 8–11) i del Directori AS 133 sobre l'escola catòlica.

4. Delegació diocesana de missions i cooperació entre les Esglésies

1. La Delegació diocesana de missions i cooperació entre les Esglésies ha de fomentar allò que diu el concili Vaticà II, que l'Església és tota ella «missionera i l'obra de l'evangelització és el deure fonamental del poble de Déu» (cf. AG 35-42). Ha de treballar perquè totes les comunitats cristianes se sentin missioneres, perquè tots els fidels siguin conscients que s'han de sentir missioners i assumeixin la part que els correspon en l'activitat missionera (cf. c. 781), seguint les orientacions del CPT (r. 159-164).
2. Ha d'ajudar a dur a terme la sol·licitud que correspon a l'Arquebisbe en la tasca missionera, i en la cooperació entre les Esglésies, principalment suscitant, fomentant i sostenint iniciatives missioneres a l'arxidiòcesi (cf. c. 782 § 2).

3. La conscienciació de la dimensió missionera de l'Església ha de portar els fidels —preveres, religiosos i laics— a realitzar possibles ajudes a alguna o algunes diòcesis del Tercer Món amb l'esperit de donar i de rebre i amb la intenció que, mentre es faci aquesta ajuda, els diocesans podran desvetllar millor el sentit missioner en la pròpia vida i en el propi medi.
4. A fi de dur a terme les funcions esmentades, aquesta Delegació englobarà de manera adequada les Obres Missional Pontifícies.

5. Delegació diocesana de pastoral de joventut

1. La Delegació diocesana de pastoral de joventut ha de tenir com a funció principal fomentar, animar i coordinar l'evangelització del món dels joves, feta d'una manera molt remarcable pels mateixos joves, així com la formació dels joves en la fe. Per això és molt important que els medis propis (urbà, de barris, rural i estudiantil) tinguin els moviments especialitzats que es considerin necessaris a la nostra arxidiòcesi.
2. És molt important la pastoral dels joves als arxiprestats i parròquies, fent-la de mitjans adients. Cal coordinar els diferents moviments, associacions i grups de joves existents (com és el cas de la pastoral amb joves que es fa als col·legis), de manera que tots col·laborin en una veritable pastoral de conjunt. S'haurà de crear tot allò que manqui en els diferents llocs o ambients.
3. Formaran part d'aquesta Delegació tots els moviments, associacions i grups de joves que no estiguin assignats a la Delegació d'Apostolat Seglar, amb la qual haurà de treballar en estreta col·laboració. Tindrà cura dels Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi i de la pastoral universitària.
4. El Delegat participarà activament en el Secretariat Interdiocesà de Joventut impulsant la resolució prioritària 28 del CPT (cf. AS 203).

6. Delegació diocesana de pastoral de la mobilitat humana

1. Aquesta Delegació ha d'oferir espais de reflexió, criteris, orientacions i mitjans, quan sigui possible, per ajudar les parròquies, i en general a tota l'arxidiòcesi, per a donar respostes pastorals adients a l'important i complex fenomen de la mobilitat humana. Aquest fenomen engloba no solament la pastoral del turisme sinó també la problemàtica de les segones residències, que afecta moltes urbanitzacions, els desplaçaments de caps de setmana, els desplaçaments per raons de treball i d'estudi,

la recerca de llocs de descans físic i mental, els pelegrinatges i aflluències als santuaris i ermites, la pastoral de la carretera, així com també la problemàtica dels treballadors que estan al servei d'aquests sectors, molts dels quals es veuen obligats a treballar en diumenge.

2. Aquesta Delegació, en coordinació amb els altres organismes diocesans que calgui i amb els arxiprestats i parròquies, tindrà cura d'oferir orientacions i, si cal i és possible, mitjans per a ajudar els immigrants en el període dels primers anys de residència i de treball en la nostra societat. Es tracta d'ajudar-los en el procés d'integració a les nostres comunitats, en el qual poden tenir necessitats molt diverses, de manera que, amb l'acolliment adequat, progressivament es vagin sentint membres d'aquestes comunitats i objecte d'atenció de la pastoral ordinària. En aquest sentit, AS 206.a esmenta com a «particularment urgent» l'atenció pastoral als migrants fidels catòlics.
3. En els criteris i orientacions cal tenir en compte les resolucions 144-148 del CPT pel que fa, per exemple, al sentit d'acolliment, als horaris de misses, als espais de silenci, de pregària i de reconciliació sacramental, i a la pastoral dels santuaris (cf. r. 19).
4. El Delegat ha de treballar coordinadament amb els delegats dels altres bisbats, sobretot dels bisbats amb els quals estem més relacionats a causa d'aquest fenomen. Això implica criteris sobre recepció de sagraments i altres activitats pastorals.

7. Delegació diocesana de pastoral de la salut

1. La Delegació diocesana de pastoral de la salut ha de promoure l'estudi, la reflexió i l'orientació de tota la problemàtica que el camp de la sanitat planteja, avui dia, a la vida cristiana (cf. AS 205).
2. Ha de vetllar per una convenient atenció als malalts, com a moments privilegiats de la vida de les persones per a una evangelització i un creixement en la vida cristiana. Per això és molt important de potenciar els equips parroquials de visitadors de malalts i vetllar per la seva formació humana, cristiana i pastoral. D'entre aquests és necessari destacar els qui porten l'eucaristia als malalts. Cal conscienciar les comunitats.
3. S'han d'organitzar bé els equips pastorals en els diferents centres sanitaris, i la relació d'aquests amb les parròquies, així com en les residències assistides, en els centres psiquiàtrics i en els centres de malalts crònics i oncològics.

4. En la mesura del possible, s'ha d'ajudar els professionals cristians que treballen en el món de la salut, en coordinació amb la Delegació d'apostolat seglar.
5. És necessària una bona coordinació amb les associacions diocesanes Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes i Fraternitat Cristiana de Persones amb Discapacitat, i amb la Fundació Sant Joaquim i Santa Anna, que treballa en la pastoral de discapacitats a la nostra arxidiòcesi.

8. Delegació diocesana de pastoral familiar

1. La Delegació diocesana de pastoral familiar ha de promoure l'estudi i la reflexió de tot allò relacionat amb la problemàtica de la família en la societat. Una finalitat és cercar els mitjans adients d'assessorament i de consulta per a les persones que ho necessitin i ho demanin, amb l'ajuda del Centre d'Orientació Familiar (COF).
2. Cal suggerir mitjans d'actuació pastoral a tots els nivells per tal de potenciar, tant com es pugui, la família com a Església domèstica (cf. Joan Pau II, *Familiaris consortio*) on es visqui la fe, es pregui i es realitzi una veritable formació cristiana. En aquest sentit, en coordinació amb la Delegació diocesana de catequesi, cal potenciar la catequesi familiar i la participació directa dels pares en la catequesi parroquial, així com la col·laboració amb el catequista del seus fills.
3. S'ha de tenir una cura especial de la formació o preparació per al matrimoni, per la qual cosa s'han d'oferir orientacions i mitjans en material adient i persones preparades convenientment.
4. En aquest curset i en la pastoral familiar, que s'ha d'animar a cada parròquia, cal ajudar a donar respostes cristianes als desafiaments que avui afecten especialment la família. Segons AS 202, aquests són: «Una errònia antropologia que separa l'home de la família i del suprem valor de la vida, la desvalorització de l'amor conjugal i la difosa mentalitat contraceptiva, la tendència a relegar la família a l'esfera privada i la seva dissociació del matrimoni.»
5. És necessari ajudar els matrimonis i famílies cristianes a viure joiosament la seva vida i a donar-ne testimoniatge enmig de la nostra societat.
6. Cal tenir present les famílies amb especials necessitats religioses, morals, econòmiques i de tot tipus. Per això seria bo el suport a aquelles institucions i organismes diocesans que treballen més directament en aquests camps. El CPT ens ofereix orientacions per a aquestes qüestions (cf. r. 33-46 i 68).

9. Delegació diocesana de pastoral social

1. Aquesta Delegació té com a finalitat global que es conegui més i es divulgui la doctrina social de l'Església, així com la recepció i aplicació que n'ha fet el CPT en el capítol tercer sobre «La sol·licitud pels més pobres i marginats». Aquest Concili ha dedicat un apartat, «Al servei de la coresponsabilització eclesial davant la pobresa i la marginació», exhortant a la sol·licitud pels més pobres i marginats, la imitació de Jesucrist, l'exhortació a vincular la celebració eucarística amb la caritat fraterna i la síntesi entre fe i vida (cf. r. vinculants 76 i 77).
2. La r. 78 del CPT tracta de l'exigència de formació i testimoniatge, i la 79 enumera una llarga llista de pobres i marginats que cal atendre. Les r. 86-88 tracten de l'ús del béns temporals dins l'Església, i de la r. 89 a la 93 de l'ètica economicosocial. Després tracta d'agents concrets (r. 94-109): Càritas, la vida consagrada, el voluntariat social i els que han d'actuar en el compromís social, cultural i polític, per acabar amb alguns àmbits específics (r. 110-118): malalts, presos, Tercer Món, zones rurals, món marítim i Quart Món (bosses de pobresa). Sobre la difusió de la doctrina social de l'Església, el Directori AS 131 en tracta de manera molt global. El mateix AS esmenta també la necessitat d'una conversió ecològica (204 § 4).
3. Aquesta Delegació engloba Càritas Diocesana, la pastoral penitenciària, el Secretariat de Justícia i Pau i l'organització Mans Unides.

Càritas Diocesana

Càritas Diocesana és expressió institucional de la caritat que ha d'animar cada comunitat cristiana (cf. Benet XVI, DCE) i té com a missió específica el servei de promoure, orientar i coordinar l'acció caritativa i social de l'Església a l'arxidiòcesi. Se li encomana treballar juntament amb altres institucions de l'Església per a:

- La comunicació cristiana de béns dins la comunitat eclesial.
- La promoció humana i el desenvolupament integral de la persona.
- La transformació interna de les comunitats vers una veritable Església dels pobres.
- L'atenció especial a diferents camps de marginació.
- El compromís de treballar perquè sigui realitat cada dia l'opció preferencial pels pobres.

Es regeix per uns estatuts propis, aprovats per decret de 12 de juliol de 1988 (cf. BOAT, 1988, agost-setembre, p. 226).

Càritas Diocesana ha d'impulsar l'acció caritativa que s'ha de fer a cada parròquia i coordinar les accions que es realitzen a l'arxidiòcesi. Des de l'acció de les parròquies a la coordinació interparroquial o diocesana cal aplicar el principi de subsidiarietat de manera que no transfereixi a un nivell superior el que es pot realitzar a un nivell inferior.

Càritas Diocesana inclou els serveis de la Casa d'Acollida Sant Auguri, de Migració i de les Càritas arxiprestals i interparroquials, i forma part del Patronat del CECAS (Centre Català de Solidaritat).

Pastoral penitenciarària

La tasca de la pastoral penitenciarària és atendre pastoralment els centres penitenciaris i les necessitats dels presos i dels seus familiars, així com l'ajuda a la reinserció dels expresidaris; també procurar que les comunitats cristianes més directament relacionades amb aquestes persones prenguin consciència d'aquestes necessitats i s'impliquin en l'ajuda.

Justícia i Pau

El objectius del Secretariat de Justícia i Pau són: difondre els valors de la justícia i de la pau i denunciar la vulneració d'aquests valors, d'acord amb els propis Estatuts, i ajudar l'Arquebisbe en la seva tasca de promotor de la justícia i de la pau (cf. AS 209).

Mans Unides

Aquesta organització promou dins l'arxidiòcesi l'ajuda al Tercer Món d'acord amb els propis Estatuts, objectius i mitjans.

10. Delegació diocesana de patrimoni artístic i documental i art sacre

1. La Delegació diocesana de patrimoni artístic i documental i art sacre ha de tenir cura de tot allò que fa referència al camp del patrimoni artístic i documental. Ha de preocupar-se de la conservació, protecció i valoració de tot el patrimoni.
2. També ha de vetllar per les obres d'art contemporani i ha d'assessorar l'Arquebisbe en tots els projectes de noves creacions artístiques religioses. També ha de mirar de fomentar el bon gust artístic en els responsables de les diferents comunitats, de manera que s'uneixin l'art i la pietat.

3. En totes les qüestions de patrimoni artístic i documental i art sacre ha de comunicar a l'Arquebisbe tot el que cregui convenient i ha d'executar aquelles qüestions que li encomani l'Autoritat competent.
4. Ha de treballar de conjunt amb els organismes supradiocesans i amb els civils que calgui, sempre d'acord amb els criteris de l'Ordinari.
5. Té cura del Museu Diocesà, mirant de fer front a les necessitats actuals i de fer els estudis i projectes que calguin de cara al futur.
6. Al front de la Delegació hi ha un delegat, que haurà de tenir la convenient coordinació amb la Delegació d'inventari i catalogació del patrimoni artístic de l'arxidiòcesi.

11. Delegació diocesana d'inventari i catalogació del patrimoni artístic de l'arxidiòcesi

1. Aquesta Delegació té cura de fer l'inventari i la catalogació del patrimoni artístic de l'arxidiòcesi.
2. El Delegat informará convenientment l'Arquebisbe dels projectes i realitzacions que es facin, haurà de tenir contactes adients amb els organismes civils que calgui, sempre d'acord amb els criteris de l'Ordinari, i haurà de tenir la convenient coordinació amb la Delegació de patrimoni artístic i documental i art sacre.

12. Delegació diocesana de vida consagrada

1. La Delegació diocesana de vida consagrada ha de tenir cura de tot allò que correspon a l'Ordinari referent a la vida consagrada: instituts de vida consagrada religiosa, instituts de vida consagrada secular, societats de vida apostòlica, vida anacorètica i altres possibles formes de vida consagrada secular, legítimament reconegudes (cf. c. 573-746; sobretot c. 603, 678 i 738). També tindrà la representació, quan calgui, de l'arxidiòcesi en els organismes supradiocesans que es refereixen a la vida consagrada.
2. Ha de fomentar en tots els membres els elements comuns a totes les formes de vida abans esmentades, així com ajudar a potenciar els carismes propis i el sentit de pertinença a l'Església particular, ja que els fidels que han fet opció per la vida consagrada formen part d'una manera especial de l'Església diocesana i han de tenir presència en els organismes consultius diocesans (cf. AS 99.d). En col·laboració amb altres organismes diocesans, la Delegació ha de treballar per una

veritable integració de tots en una pastoral de conjunt. De tots aquests membres, els qui són preveres han de tenir sempre present que són co-operadors de l'orde episcopal i que, en la seva deguda forma, pertanyen al presbiteri de l'arxidiòcesi (cf. AS 98). La Delegació ha d'acomplir aquesta comesa respectant sempre la legítima exempció i autonomia, tenint present, però, que està subjecte a la potestat de l'Arquebisbe tot allò que fa referència a l'acció pastoral, l'exercici públic del culte i altres obres d'apostolat (cf. c. 679 i 738). Els centres d'ensenyament catòlics depenen de la Delegació diocesana d'ensenyament. Per a la promoció de vocacions cal que treballi en estreta col·laboració amb la Delegació corresponent.

3. Ha de promoure i coordinar els serveis que siguin necessaris per a la formació permanent, la formació espiritual i la formació per a un treball pastoral de conjunt.
4. Al cap d'aquesta Delegació hi haurà un delegat amb les degudes facultats pel que fa a les visites canòniques i per delegar la cura directa de les persones que viuen la vida eremítica.
5. El CPT i el Directori AS ens inviten a agrair el do de la vida consagrada i hi fan una sèrie d'exhortacions (cf. CPT, r. 6, 97-99 i AS 98-107).

13. Delegació diocesana de causes dels sants

1. Aquesta delegació té cura de tot el que fa referència als processos de canonització que estan en curs, d'acord amb les normes eclesials al respecte.
2. Procurarà divulgar el coneixement dels sants i màrtirs de la nostra arxidiòcesi fent que cada vegada siguin més coneguts, valorats i estimats.
3. Si és necessari, indagarà sobre la possibilitat d'introduir noves causes de possibles sants, que sempre són un do per a l'arxidiòcesi i per a tota l'Església catòlica.

14. Delegació diocesana d'apostolat del mar - Stella Maris

1. Aquesta Delegació té cura de l'atenció pastoral a les persones que treballen en els diferents sectors de la marina mercant, «tenint en compte els principis, els criteris i les directrius de l'Apostolat del Mar» (CPT, r. 117.a).
2. Informarà dels diferents serveis que poden oferir per a fer front a necessitats materials, però sobretot per a les necessitats religioses. Si

cal cercarà de preparar les celebracions que demanin. Procurarà manifestar l'acolliment que els ofereix la nostra arxidiòcesi i els donarà informació del que és i del que fa la nostra Església.

3. En el que pertocui, actuarà en coordinació amb la Delegació de mobilitat humana.

Secretariats

1. Secretariat diocesà de diaconat permanent

1. Aquest Secretariat procurarà donar informació sobre el que és el diaconat i la seva missió a fi que sigui més conegut i valorat en les nostres comunitats.
2. Diu el Directori AS 92 que el diaca «participa, segons una manera pròpia, de les tres funcions d'ensenyar, santificar i governar, que corresponen als membres de la Jerarquia».
3. El diaca proclama i il·lustra la paraula de Déu, administra el baptisme, la comunió i els sacramentals, i anima la comunitat cristiana, principalment en allò que es refereix a l'exercici de la caritat i a l'administració dels béns.
4. Aquest Secretariat procurarà desvetllar vocacions al diaconat i ajudarà els candidats acompanyant-los en el seu itinerari.
5. Ajudarà l'Arquebisbe en el suggeriment de diferents responsabilitats que puguin ser assumides per diaques i en la formació permanent i les necessitats sobretot espirituals dels qui exerceixen el diaconat a la nostra arxidiòcesi.
6. El CPT recomana «que es promogui i es consolidi el diaconat permanent» (r. 158).

2. Secretariat diocesà de laics amb missió pastoral

1. Aquest Secretariat procurarà que la possibilitat d'exercir aquest ministeri sigui més coneguda i valorada.
2. En contacte amb els rectors, els arxiprestos i els vicaris episcopals, procurarà anar prenent consciència de les comunitats que tenen necessitats pastorals que poden ser ateses per laics i laiques amb missió pastoral. El Directori AS 112 enumera algunes activitats de suplència que poden ser encomanades a laics «particularment preparats».

3. En funció de les necessitats reals i possibilitats caldrà ajudar a descobrir vocacions a exercir aquesta missió.
4. Procurarà ajudar a la preparació dels candidats i a la formació permanent dels qui estan exercint aquesta missió vetllant per les necessitats que puguin tenir sobretot de caire espiritual.
5. El CPT proposa de «formar i acompanyar els laics i laiques amb missió pastoral» (r. 22) i recomana «que els laics idonis —homes i dones— siguin cridats a exercir missions pastorals» (r. 134)
6. La missió que rep un laic no s'ha de confondre amb la missió pastoral que correspon a un ministre ordenat.

3. Secretariat diocesà de litúrgia

1. Aquest Secretariat ha d'orientar, formar i fomentar tot el que es refereix a la pastoral sacramental (cf. CPT, r. 66-75) i al diumenge i l'eucaristia dominical (cf. CPT, r. 59-65). L'eucaristia ha d'estar en el centre de tota la vida de la comunitat eclesial.
2. Sobre la celebració dels sacraments i sacramentals cal tenir en compte el que recorda AS 150 a fi que els fidels visquin el que signifiquen els sacraments «en tot el seu valor personal i comunitari».
3. Ha de fomentar la vida litúrgica de l'arxidiòcesi al voltant de l'Arquebisbe, i la de les parròquies sota el guiatge dels pastors que representen el bisbe. Cal que tots els agents de la pastoral litúrgica facin el seu paper de manera viscuda i a la vegada fidel.
4. S'ha d'anar introduint la celebració de la litúrgia de les hores en les diferents comunitats. Cal oferir mitjans d'educació en la pregària i valorar la pietat popular i fer que entronqui amb la litúrgia. S'ha de fomentar la pregària familiar, en grup i personal.
5. A petició de l'Arquebisbe, assessorarà en les qüestions de noves imatges, objectes i llocs de culte.

4. Secretariat diocesà de música sacra

1. El Secretariat diocesà de música sacra ha d'oferir mitjans als responsables de les celebracions litúrgiques a fi que, sense perdre el valor de participació dels fidels, es millori la qualitat de la música emprada.
2. Li cal vetllar per la formació dels responsables de la música en les diferents celebracions, oferir criteris de bon discerniment i fer descobrir totes les possibilitats que s'ofereixen actualment, dins la fidelitat a les

normes litúrgiques. Un bon mitjà són les trobades d'animadors de cants en la litúrgia.

3. Ha de vetllar pel patrimoni musical que hi ha a l'arxidiòcesi, tant pel que fa a la cura de documents i arxius musicals i la conservació, restauració i instal·lació d'instruments (p.e. els orgues), en coordinació amb la Delegació de patrimoni artístic i documental, com pel que fa a donar a conèixer els compositors i intèrprets que pertanyen a un veritable patrimoni diocesà. Per tot això cercarà i promourà els mitjans que cregui més convenients, així com estimularà la participació de diocesans a fer-se presents en l'esforç actual d'oferir a la litúrgia un repertori musical de veritable qualitat.
4. Cal tenir en compte la r. 52 del CPT, que és vinculant, sobre «la importància dels textos que es canten en la celebració litúrgica», que «han de ser trets sobretot de les Sagrades Escripures i de les fonts litúrgiques» (cf. SC 152.c).

5. Secretariat diocesà de pastoral bíblica

1. Aquest Secretariat ha de promoure l'estima, el coneixement i l'estudi de la paraula de Déu per tal que ocupi realment el lloc central que ha de tenir en la vida de cada fidel i de cada comunitat cristiana. Ha d'oferir mitjans de formació de monitors bíblics i ajut, en col·laboració amb els organismes corresponents, als catequistes, als predicadors de la Paraula i als equips de lectors parroquials.
2. Cal que promogui la difusió de la Bíblia i dels mitjans per fer-ne objecte de reflexió i de pregària.
3. Aquest Secretariat porta a la pràctica en l'àmbit arxidiocesà les orientacions i les activitats de l'Associació Bíblica de Catalunya.
4. Sobre la paraula de Déu, font de vida de l'Església, cal portar a la pràctica les r. 48-58 del CPT.

6. Secretariat diocesà de relacions interconfessionals

1. Aquest Secretariat ha de promoure la pregària per la unitat dels cristians. Pot ajudar a difondre estudis doctrinals sobre aquesta problemàtica i, si és possible, pot fer col·laboracions en el camp social.
2. Ha de tenir cura de l'acolliment d'altres comunitats cristianes no catòliques que demanen ajuda per a poder atendre els seus fidels.

3. Serà bo de difondre informació sobre les comunitats separades, tant per a conèixer-les millor com per a evitar la confusió dels nostres feligresos.
4. Sobre el diàleg amb altres grups no cristians, si és possible, caldrà fer-ho d'acord amb les orientacions de la Declaració NAE del concili Vaticà II.
5. També aquest Secretariat pot fer un servei informant sobre les anomenades sectes que poden actuar a l'arxidiòcesi (cf. AS 207).

7. Secretariat diocesà de serveis al clergat

1. El Secretariat diocesà de serveis al clergat ha d'estar atent a les necessitats del clergat en tots els aspectes i suggerir a l'Arquebisbe tot el que cregui convenient en aquest sentit.
2. Ha de promoure més directament la formació espiritual del clergat diocesà i la seva formació permanent oferint les orientacions que calgui i els mitjans adients en material i en personal preparat. La formació permanent és molt important. Cal promoure en els preveres el cultiu de les ciències humanes més útils per a una bona acció pastoral, entre les quals és necessari destacar una completa formació pedagògica que faciliti el convenient tracte personal i en grup de cara a tot l'itinerari del creixement de la fe.
3. Cal oferir els mitjans adients de recessos i exercicis espirituals, sense descurar les necessitats materials que avui pesen fortament sobre el clergat.
4. S'ha d'animar a centrar la vida dels pastors en la caritat pastoral, com allò que ha de donar unitat i sentit a tota la vida del prevere, segons el concili Vaticà II (cf. PO 14).
5. El CPT requereix l'atenció als preveres (cf. r. 149, vinculant i prioritària) i tracta de la formació permanent (cf. r. 150), de «l'atenció personalitzada de tots i de cadascun dels preveres diocesans» (r. 151) i «desitja que la comunitat cristiana conegui la identitat del ministeri sacerdotal» i el valor i estimi (r. 152).

8. Secretariat diocesà de vocacions

1. La comesa del Secretariat diocesà de vocacions és avui d'una especial importància i necessitat: el foment de totes les vocacions, en especial de les vocacions al presbiterat i al diaconat permanent.

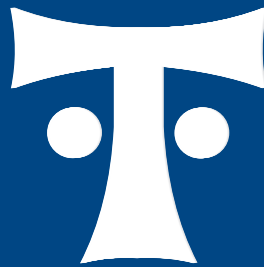
2. Com a funcions i camps de serveis més propis es poden indicar els següents:
  - Mentalització de la dimensió vocacional en tota la pastoral diocesana i pregària per les vocacions.
  - Promoció de les vocacions al presbiterat.
  - Promoció, desvetllament i encaminament de les vocacions d'especial servei al poble de Déu.
  - Coordinació de totes les iniciatives i accions pastorals en favor de les vocacions.
  - Promoció de la difusió i l'arrelament del diaconat permanent.
  - Promoció de la difusió i l'arrelament dels laics i laiques amb missió pastoral.
3. És necessari que la dimensió vocacional estigui ben present en els diferents àmbits de la pastoral diocesana, com és el cas de la catequesi, l'ensenyament, els joves, la pastoral familiar...
4. Aquest Secretariat haurà de treballar en estreta col·laboració amb la Delegació de vida consagrada i amb els secretariats del diaconat permanent i dels laics i laiques amb missió pastoral.
5. Sobre aquesta pastoral vocacional poden ser una bona ajuda les orientacions del concili provincial Tarraconense 1995 (r. 153-158), que comença tractant d'aquesta qüestió cabdal dient que «tota l'Església diocesana ha de fer seva la tasca de promoure vocacions, tant a la vida sacerdotal com a la vida consagrada o religiosa» (r. 153, prioritària).

Col·lecció Tau - Documents

Títols publicats:

4. **Reorganització diocesana davant la disminució de preveres**
Mons. Lluís Martínez Sistach
5. — **Cristo, «nuestra esperanza»,
revela el sentido de la vida y de la historia**
— **L'Església catòlica enfront de les culpes del passat**
Bruno Forte
6. **Agrupació de parròquies**
7. **Enviats per a donar fruit**
Mons. Lluís Martínez Sistach
8. **Orientacions sobre l'admissió i l'acompanyament
en el Catecumenat Diocesà d'Adults**
9. **Memoràndum per al rector de parròquia**
10. **Estatut de l'arxiprestat**
11. **Persones, creients i pastors**
Mn. Miquel Barbarà Anglès
12. — **Les celebracions dominicals en pobles petits**
— **Les ofrenes i taxes amb motiu de la recepció de serveis eclesials**
— **Missa *pro populo*, misses de binació i almoines (estipendis)**
13. — **Estatut dels fidels laics amb missió pastoral en una parròquia**
— **Espiritualitat del fidel laic amb missió pastoral en una parròquia**
— **Les celebracions dominicals en absència de prevere**
14. **Actes del martiri de sant Fructuós, bisbe de Tarragona,
i els seus diaques sant Auguri i sant Eulogi**
15. **Disset segles de devoció a sant Fructuós, bisbe i màrtir de Tarragona,
als seus diaques sant Auguri i sant Eulogi**
Mn. Josep Martí i Aixalà
16. — **Paraules de Benet XVI en la clausura de l'Any Jubilar de Sant Fructuós**
— **Missatge dels bisbes de Catalunya en la jornada interdiocesana
del 21 de gener de 2009**
— **Visquem l'Any Jubilar de Sant Pau (comunicació del Sr. Arquebisbe)**
17. **Estatut de la cúria i altres organismes i serveis diocesans**

Arquebisbat de Tarragona

Col·lecció Tau - Documents